

Ókanizsai jegyzetek

Horgos komonistái

Vörös csillagos II. világháborús emlékmű Horgos főterén. Rajt a szöveg (nem éppen ép magyarsággal): „Örök megemlékezésül a népfelszabadító harcban elesett elvtársaknak Horgos területéről 1941–1944. Mirković Jovan, Petrović Živko, ERDELJI NANDOR, Stefanov Slavko, KALMAR JOŽEF, Knežević Mileva, Krajić Žvorad, HEGEDIŠ JOŽEF, Rus Milan, TILINKO LASLO, Morac Ljubomir”.

Az évszámra nem emlékszem pontosan, lehet, hogy a vége 1945. (Azaz: pontatlan az útszéli jegyzetünk.)

Partizánok voltak, útonálló? Köztük »magyarok«, akik az ellen fogtak fegyvert (?) – álltak bandába –, hogy Magyarországé legyen az, ami Magyarországé?... Ki tudja.

Van, aki emlékszik. Eszerint:

– Az effélék komonisták voltak! Ahogy Erdélyben, a Délvidéken, Szerbiában Jugoszláviában is szinte csak magyarokból állt a »komonista párt«...

Szegény emberek, akiket könnyű volt elámítani.

Az egyik csóró a nyilasoktól, a másik a komonistáktól várta fölemelését.

Megkaptuk.

Akár odahaza, csanádvármegyei Kisiratoson is: először a gazdák, másodjára a szegények árulták el a falunyi közösséget! A gazdák hangadói, a szegények közül is a vadabbak. Trianonban Magyarországnak ítélték (volna) Kisiratosot, ám a gazdák földje jórészt az Arad megyei szomszéd, Kürtös nagyközség Kutas nevű határrészében feküdt. A föld miatt kérték át a gazdák a falut Romániába, mondván, úgysem tart ez az egész sokáig!... A szegények vérmesebbjei (akik '18 után '44-ben is kifosztották a zsidó boltost, a zsidó s miegyéb földbirtok-bérlőt) 1945 után nekiálltak kifosztani a náluk tehetősebbeket, a gazdákat...

Úgy állunk, ahogy.

Megkaptuk a magunkét.

Megérdemeljük?

Ez jár nekünk?

A cigányzene: magyar zene

Mondottuk volt: a magyaron kívül nincs még egy nemzet, amelynek értelmisége leköpné a saját városi népies műzenéjét.

– Cigányzene lesz? – fintorognak reggel óta a barátaink.

Szinte mind.

Cigányzene, kell ez nekünk?

Neked.

Nekik.

– Neked tetszik? – értetlenkedik a jó barát.

Hogy tetszhet.

Bartók mondotta volt (1931-ben) a magyar népies műzene művelőiről, a cigányzenészekről: „...tartsák meg még jó sokáig helyüket minden jazz és sramliostrom ellenében...” a magyar könnyűzenében.

Magyar, könnyűzene... Hogy lenne a cigányzene?

Arról nem szólván, hogy a cigánybanda, mint a parasztbanda is, hol népzene, hol műzenét játszik... Ahogy a jazzmuzikus amerikai és afrikai (majdnem) népzene is, a sramlizenekear szinte sváb folkmuzikot.

Majdnem, majdhogynem.

Pláne!

A magyar értelmiségi élfiai s élleányok tettek róla, ha a jazz és a sramli éljen (Magyarhonban is, sőt, itt tán még inkább, mint őshazájukban), a cigányzene ellenben vesszen.

Vesszen!

Ha nyakon vágod, rögvest lerészegez.

– Nem ittál te túlon túl sokat?

Másképp hogy történhetne ilyen.

Az ókanizsai banda is: hol népdallal, hol magyar nótával kedveskedik.

Való, előbb szinte csak nóta. Népdal alig. Aztán hogy bele-belekezdünk, szép régi népdalokra gyűjtünk, azt kísérik, alkalmazkodnak hozzánk! A végén már csak elvéve egy-egy magyar nóta. Hogy legvégül letegyék a vonót; érzik, elvagyunk már magunkban is. De... hozzájárultak a jó hangulathoz!

A miénkhez... Mert a jazzfiak s jassz-leányok (ellenben) időközben (dzsessz-)kerekét oldottak.

Zavarja őket – eszerint – nemcsak a magyar nóta, a magyar népdal is.

Minden, mi magyar?

Ez lenne a baj?

Nem a cigány.

Hogy félrevezetik az embert!

Jasszosan könnyedén a félhomályban.

...Adna a bajor a sramlit kigúnyoló pofájára!

A déli Jenki (mit ne mondjak, Új-Orleánban!) a jasszon élcelődőnek.

Mert minden népies városi műzene lehet finom, kellemes, fülbemászó, szórakoztató, s ellenkezőleg, unalmas, bosszantó, kedvrontó.

Honnast tudók komáink: ez a zene hegedűvel, bőgővel, cimbalommal, klánéttal az európai műzene hangicsáló szerszámaival él, míg ellenben a valóban roma zene fakanállal, alpakka késsel-villával, fazékkal, bádóg vizeskannával áll eléd.

Persze, hogy persze: más a b.csabai Halászcsárdában – nem akármilyen finom vacsora közben – a Balassi Táncgyűttest kísérő tökéletes cigánybandát hallgatni, mint a máj tévében unni a kopott öregurak s öreglányok ormóttan magyarnótázását!

Másnak más, csak.

A cigány is magyar

Ha annak érzé magát.

Mekkora kárt okoznak a magyarságnak, akik...

Nem tudják.

»Honnan gyanítanak?«

Amikor a náci és komcsi, nemzeti szoci és nemzetközi szoci, meg a legújabb gyarmatosító globálbuzernyák világszemlélet másról szól.

Honnast a búsból!

Lezsidózni azt, aki...

Aki pedig, ha engednénk, velünk tartana.

Ha nem, hát nem. Menjen! Maradjon. Az ő dolga.

A miénk?

Ha van eszünk – szívünk – (hitünk): befogadni.

Hogy velük erősebbek legyünk!

Azokkal aligha, akiknek – ők mondják – vajmi kevés közük van Magyarországhoz, a mi nemzetünkhöz. A nyelv, igen, de a nép, nem. Hogy elfogadják a fajtájuk kiirtására szövetkező bűnözők utódaitól kapott finom falatokat, s kiüssék a fajtájuknak menedéket adók leszármazottainak kezéből a zsíros kenyeret.

»Cigány«...

(Máskor, máshol: »zsidó«...)

(Meg még: »oláh« vagy, nem magyar, mert a neved, dédöregapád... »Német«, mert... »Jappán«, mert.)

Van, ki faji alapon, van, ki műveltségbeli különbség okán. Leginkább az utóbbiak közül valók a »cigányzenét« rühellő fijúk s jánykák.

Elhatárolni őket tőlünk, ahelyett, hogy magunkhoz ölelnők...

Nem vagyunk elég kevesen? Nem elég, még kisebbé kell válnunk?

Kinek használ?

Nekünk biztos nem.

Kit szolgáltok?

Kiket?

Van, aki úgy veszi: egykuty a magyar s a zsidó túlérzékenység! Mire föl kend amúgyan gondolja: az egészséges magyar és a nemkülönböző egészséges zsidó nem érzékenykedik... fölöslegesen! Főleg nem betegesen. A beteg magyarra és a beteg zsidóra jellemző a nyelvhagyók által frusztrációnak becézett magatartás. Szellem. Viselkedés. Érzés.

Zs-vel kezdődő szót veszel fölösen a szádra?! Zsidóellenes vagyol. Amonnan vévén: Pusztít az aszály, fagyaszt a fagy? Biztos a zsidók teheték...

Beteg lelkek.

Mért épp rájuk tetszenek hallgatni?

Kikerülni, hallja kend, nagy ívben, ezeket...

Sajnálni, esetleg, őket. Am komolyan venni szarvas hiba!

Ne mulassatok!... magyarok

Kanizsa főtéri – Velence nevű? – vendéglőjének utcai sátoros kerthelyiségében koraeste nótára fakad az egy szem rác asztaltársaság. A többi, nyilván a helybéli, tehát magyar, mélyen hallgat. Már ami a nótázást illeti. Mulatozásoként.

– Nincs mulatás – szól rá a jó barát (valamivel arrébb, a Tisza árterében lévő mulatóhelyen) a magyar cigányzenészek muzsikájára nótázni kezdő gyanútlan magyarra, nyilván mert az nem illő.

Nem való! Veszélyes, mármint Rácországban.

Délvidéken is? Nemcsak Mustoha-Anyországban? Ahol zsandár veri ki a szánkából a magyar nótát, magyar dalt? Veri be a szánk, ha nyilvánosan rá merünk gyújtani. A rác ellenben...

Hiába, ő odahaza van, ha kisebbségben is, de odahaza. Mi, ha többségben, akkor is kisebbségben.

Csuda, hogy oda jutunk, ahová?

A magunk nótájára nem fakadhatunk... magunkban.

Okanizsa légterét éjfél tájban is belengi a főtéri rác zenebona. Azt hallja az egész város!

– Hallga!

Ezek mulatnak.

Jókedvűek mernek lenni.

Micsoda öntelt népség...

Nem üt a szájukra zsandár, értelmiségi, más pernahajder?

Meg is látszik rajtuk...

Rajtuk.

Katyvasz zene

Világzenének csúfolik... Azt, amikor a magyar népzeneét jasszosítik, a fekete-afrikait keverik a

japánnal, a kínait a taljánnal, hogy a többiről szót se ejtsünk. »Világzene«, állítják, pedig csak összekutyulják. Jobb esetben egymás mellé teszik a spanyol gitárt, az orosz balalajkát, a német gombos-tangóhermonikát, a magyar tárogotót, a napnyugati hárfát és a távol-keleti dorombot, hogy egyszerre megszólaltatva gyűjék ki valami félelmetes... katyvasz.

Nem szebb, fiúk (leányok) a skót duda(szó)... magában? A rác (bunyevác) tambura. A magyar duda. Meg a többi (satöbbi). »Világzene«; zűr és zavar. Szándékos kavarási. Hogy ne tudd, ki vagy. Mi. Miféle! Mire föl. Minek és miért. Mi végett e világon (világban).

»Világzene«; hogy oda e rohanjunk.

Hogy mi köze van a »tisztá forrás«-hoz, a jó ég, ha tudja.

A magad nótája

*Iratosi betyárcsárda
Zsandárokkal körül álva
Azér van az körül álva
Kurtuc mulat ot magába*

*Kurtuc Miska mozs gyere ki
Hat vármegye vár ideki
Mit ér néköm hat vármöggye
Tizenkettő gyűjjön ide!*

*Mit ér néki hat vármöggye
Tizenkettő gyűjjék ide*

Bor befelé, titok kifelé

Azt mondják, berúgtál! Pedig szó nincsen róla. Csak annyit ittál – valóban így volt, mindig így fordul –, hogy se szó, se beszéd, őszinte kezdj lenni. Mit gondolsz, kimondd. Ahogy Ady mondá a Részek-béli népre, a fajtájára: ha köphetnékje támad, hát kiköp, ha fáj neki valami, odavág. S nem ő tehet arról, hogy ettől még olyan marad a világ, amilyen, hogy nem képes megváltoztatni! Sőt, őt akarják mások mássá tenni, őket szolgálóvá »finomítani«.

Ettől rettegetem ifjú koromtól fogvást, hogy kiszaladjon a számon. Hogy milyenek látom őket. Ezt az egész bitang bolsevizmust. Kb. úgy, ahogy a náci bagázst láttam volna, ha láthatom; hál' Istennek addigra eltakarodtak. Magunknak csak ezekkel volt bajunk. Azokkal, akik miatt évtizedekig nem ihattam annyit, amennyi jól esett volna. Mert akkor... szó ki, én be... a dutyiba.

Túljártam az eszükön. Azon túl, hogy emiatt is elkerültem az iszákossá válást: hogy lehettem volna részegessé, ha egyszer nem nyúlhattam bánatomban,

örömömben, miegyebemben a pohárhoz?! Mert akkor jön a... Tudjátok, mi. Bor bé, ész ki. Miska, ha.

Nem és nem. Más dolgom akadt.

(Ha tetszenek tudni, mi.)

Szó sincs róla, hogy rúgtam volna be?! Persze aki reggeltől estig, hétfőtől vasárnapig ordít, parancsolgat, hangoskodva »vezet«, hogy értené az efféle – magunk féle – egyszeri kirohanást? Hogy ha bekapsz egy-két meszely bort, egyszer csak... kiszalad a szádon az őszinte szó. Netán hangosabban is, mint azelőtt, őcsöndességében. Aki fúrton-fúrt ricsajozik, hogy gondolna másra, ha csöndes ember – látszólag ok nélkül, pontosabban pár pohár bor nyomán – váratlan (látszólag érthetetlen módon) kiereszti a hangját?

– Részeg vagy.

Hogy lennél.

Ellenben, aki minden áldott nap korareggeltől későéccakáig adja a bankot (20–30 decibellel), mit ihatott napindítól? Fél lityi fütyülős barackpálinkát? Kétszer annyi csigert (a napi kapálás kezdete előtt)? Hogy s mint. Mert ha te egyszer, ő ellenben egyhúztomban...

Ezért nem ittál a Kádár-huszárokkal egy pohár italnál többet.

Becsapódtál. Azt hitted, most már szabad – őszintének lenni. Hogy szabad vagy.

Szabad, szabad! Könnyű azt mondani.

Csak jó bort ne tégy elé!

Az teszi be a kaput.

Pecsovicsnak a lelki nyugalmat.

Szalonpolgárok

Kriptokomonisták, kriptoteisták, s más kriptaszökevények.

Szalonspicc, rummal.

Rum bé, ész ki!

Azért.

Hasznocska, az legyen!

Mindig az erős mellett! A »polgárságot« képviselni bármiféle hatalomban, hatalom mellett – sohasem avval szemben. A polgárosocskát. A polgárkát. A.

Csak finoman, uraim!

Finomnak maradni.

Nem bele a közepibe! Durván. Durcásan. Neki!

Hógyisne.

Az nem méltó hozzánk.

Hozzánk.

Sem ez, sem az – teljesen. Valamelyes. Valamennyire. Éppen csak. Éppen hogy.

Szintúgy se.

Kellett az efféle Hitlertől Sztalinig épp eléggé. Míg ki nem telt az idejük. (Tüdejük satöbbijük.)

A szalában így nem beszélnek!

Persze, hogy nem. Ők ellenben.

Kriptokomonista?... Úgy tesz, mintha valóban polgár lenne. Hogy csak azért is – suttyomban – amazokkal tartson. Rájuk szavazzon. Mit lehet tenni? Majd bolond lesz meghurcolni engedni magát. Valójában, lelke mélyén.

Ahogy lehet: így is lehetséges.

Ha rémuralom, hát jöjjék!

Kriptoateista?... Minden áldott vasárnap istenházban a helye! Hogy onnast igenyöst a választási körbe tartva adja a szigorúan titkos szavazatát az első útjába kerülő istentagadó pártra.

– Nem olyan rosszak azok! Csak mondják, hogy nem tudnak Istenről. Mért lennének egyházellenesek! Már megint túlozol.

És szavaz az önkormányzat képviselőjeként hithű katolikus, református, evangélikus létére a keresztény-keresztény szellemű tanoda alapítása ellen.

Miért ne, ha engedik neki. Engedi egyháza.

Már hogy a csudába ne!

Pógár... Mi nem kéne. »Nemzeti«; az kéne neki, meg egy jó pitsán billentés – mondaná egy kománk, Lajos, a nagykun pusztaságból.

Hogy a szalonirodalomról ne is beszéljünk!... A se hús, se hal süketelésről.

Szalontündérekkel... esetleg! 16–20 éves kicsattanó fiatalsággal.

Bár egyesek azt állítják, abból a nemből is a tiszta a jobb. Tündérkirályné delnöi helyett Boldogasszony leánkái.

Kispolgárok

A magyar polgárság legerőteljesebb, legnépesebb, legéletrevalóbb, meghatározó része, rétege – osztálya? – a kispolgárság. Nem az annyiszor kicsúfolt, semmibe vett, lekezelt, lenézett, lehülyézett alsó polgári réteg, hanem már-már a magyar polgárság... Mely magyari polgárságot a földművelők gazdatársadalma, maga az iparos társadalom (a nagyiparosok nélkül, persze), a kiskereskedő világ, a kistisztviselők csapata, meg a közülük való értelmiség teszi... Nem a nyárszolgár, a nyerszolgár, maga a szolgár Magyar Honban. Mely nélkül csak a nyafka, nagyzó, öntelt, gyakran a nemzet dolgaiból semmit sem értő, a nép gondjaival azonosulni a világ minden kincséért sem képes nagypolgárság mutatja magát... a vékony (s az utóbbihoz igazodó) középpolgár réteg mellett.

Mert magadból indulsz ki? A magad fajtát tartod a különbnek?

Tán mégsem csak erről lenne szó.

Hogyne: édesanyád kisgazda családban nevelkedett, édesapád zsellér fiából lett (valóban iparkodó) iparos vala...

Nézd Békéscsabát! Nem ez a réteg – osztály...? – tette ki a polgárságot? A polgárság négyötödét (kilencztizedét)? Aradon nemkülönben. Iratoson, Kígyóson; nyilván Veszprémben, Almádiban. Szerzte...

Iparos? A jobb. Ám a mai iparos: minél hamarabb minél többet keressen... „Ahogy jónak látja”, igazítod el. Biztos, hogy azt nézi, mielőbb, minél kisebb befektetéssel, a lehető legkisebb erőfíjtéssel tegye meg. Míg az apja, ha később végez is a dologgal: ilyenkor valóban a legjobb megoldást választotta. Akár az öregapja.

A kisgazda? Körösztapád marékkal szórja a gyomirtót, kártevőirtót; rá sem ránt, hogy ebből mi kerül a zöldség, gyümölcs vásárlója asztalára, bendőjébe. Aki szereti a földet, mind a temetőben porlad – mondják, nem ok nélkül. És aki értette... A mai földműves alig ért már ebből valamit. Kiesett a körforgásból; kiverték (már az apját).

Ám a polgár. (Nem a »politikai pógár«!)

Aki tisztességes munkával szeretne megélni – abban a világban, amelyben sem a tisztesség, sem a munka nem érték. Épp ellenkezőleg!

Akkor?

Jól fog kinézni az új világ... nélkülünk.

Magyar pógár

Szalmásy Erzsébet szárberényi otthonában beszélgetünk 2008. Szent Iván hava 10-én a családról, régmúlt dicsőségről – a néhai polgári világról, e valahai balatoni középpolgári világ haláláról...

Az „y” arra is utalhat, hogy nemesi származékok Szalmásyék – tehát a dzsentrisors valaminő ismétlődésével szembesülhetünk? Csak hát: jó száz évvel ezelőtt a magyar dzsentri, legalábbis Mikszáthék tapasztalata szerint, nem volt képes a polgári világhoz, a vagyongyarapításért bármire képes polgársághoz igazodni. Ez a falusi – középosztálybeli szinten élő, illetve azt elérni igyekvő – polgári középréteg annál inkább vállalta ezt! Paraszt(gazda) és iparos, (keresztény, keresztény és zsidó) kereskedő, vendéglős, igyekvő tisztviselő ugyanarra tört: megalapozni a család jövőjét, gyűjtögetni, hogy legyen mit tejbé aprítania az unokának, dédunokának is...

Farkas öregapám Otlakán (otlakai tanyasoron), Kígyóson (a Templom-uccában)...

Asszonyom Ujvári öregapja Berhidán...

Szalmásyék Berényben.

Mind szét tetszettek verni!

Azt a réteget – osztályt? –, amely képes volt az előrehaladásra, a gyarapodásra, a megerősítésre, önállósága megerősítésére. Úgy, hogy közben nem szakadt el gazdaként a paraszti osztály alsóbb rétegeitől, a kisparaszttól, a zsellértől, napszámostól, cselédétől. Tán azért sem, mert – ha kellett – maga is az eke mögé állt, nem érezte bepiszkolódottnak magát, ha iparosként a saját műhelyében megfogta az olajos szerszámot, üzletében, ha a segédnek más dolga akadt, maga is kiszolgált, mézszárszék tulajdonosaként nem várt henteslegényeire, ha le kellett kapni a négy lábáról a hizót. A néptanító, aki szegényesebben élt a legtöbb gazda és polgárcsemeténél, de tudta, mi a dolga e világon, s erre akár büszke is lehetett!

Mely dolgos gazdához, iparoshoz, kereskedőhöz, értelmiségihez hogy ne igazodott volna szívesen a polgárosodhatnéktól áthatott Kurtucz Miska-féle fodrászlegény! A magad fajta, akit jobbára faluról szalajtottak város iránt – indított a nyomorúság.

A kispolgárhoz. Mely kispolgárt, amúgy, Veres Péter után szabadon, ki nem állhatta az apámhoz hasonló ember! Kispolgárnak lenni... nevetséges, alantas, méltatlan dolog!

Hogy lett volna...

Ezt is elhitették velünk.

Honnan tudnák a marxi-lenini-polpoti népboldogítók, hogy Magyarhonban, meg tán máshol is, Európa e fertályán biztosan: a polgárság derékhadát ez a kinevetett, semmibe vett, utóbb a többi polgári réteghez (osztályhoz) hasonlóan kisemmizett kispolgárság alkotta!

A polgárság kiirtását a nemzeti szocialisták kezdték a zsidók otthonukból való elűzésével, a mózeshitűek pusztításával. A nemzetközi szocialisták a keresztény polgárság eltakarításával tették föl a Huszadik Századi Szocializmusra a koronát. A kispolgárság?... Eltüntetésére rövidesen befejeződhet a – globálbuzernyák – PénzistenHiten lévőeknek köszönhetően.

Hol vídd a harcot?

Persze, odahaza.

Ellenben egy jeles jobboldali, nemzeti, demokrata, keresztény közember úgy gondolja, a globalizmus elleni harcot ne náluk vívjuk meg!

A talpalatnyiért? Ne otthon a magunkéért? Akkor hol, ha szabad kérdeznünk?

Ne nálunk, mert nálunk nagyon jól ki lehet jönni a gyarmatosítókat kiszolgáló álbaloldallal. Épül ez, amaz. Kapnak támogatást! Hiába jobboldali a városházi többség (mert nemzeti a lakosok zöme), a példás összefogásnak köszönhetően dől a pénz

(nekik, szerintük a lé) a városba. S épül, magasodik... egy eléggé idegen város ott, ahol valaha a nemzet java találkozott. Arra a városra telepedik rá a nemzetközi pénzhatalmat kiszolgáló, segítségével zsebét a tőlünk rabolt kincsekkel szabadon tömködő tolvaj banda, amely egykoron a megújuló Magyarország szellemi székvárosa vala... Deák, Széchenyi, Kossuth, Kisfaludy (s hasonlóak) jóvoltából. Emezek rosszvoltából ellenben... Hogy egyértelmű legyen a dolog, a mieink segedelmével amazok kezdik átvenni a prímet.

Reformkori magyar főváros? Külsőre, majdnem mintha.

Bévül, lelkében, szellemileg...

Kellene!

Mert minden falat kenyérért, talpalatnyi földért, korty tiszta vízért, mindenért, mi a miénk, hogyne kellene... A corvinista fiúk, leányok elszántságával! A Corvin köziek hitével. (Ha tudni akarod, az milyen volt, olvasd el Benedikty regényét!)

Corvin köziek... Ne bomolj!

Gyűlöletbeszéd!

Ami szól belőled, ha ellenük mert szólani.

Ne uszíts.

Meg kéne békülni velük.

Kikkel? Ezekkel?

Nincs kivel.

Az ördöggel lehet-é?

A nemzetet szolgálhaddá alacsonyítókkal.

Leteheted a flintát. Mi a pennát sosem fogjuk.

Pöffeszkedő katolikusok, rögeszmés kálvinisták

Bevallom, magyar katolikus létemre igencsak ellenemre van a nem is annyira kivételes római katolikus pöffeszkedés. Leszektázni a kisebbik egyházat.

Mire föl a Vatikán 2008-ban közreadja az újdonságot: a mohamedánokból van a világon a legtöbb (1,3 milliárd), a római katolikusok a második helyre szorultak (1,1).

– Szekta! – rikkanthat a hasonlóan marha muszlimja.

Miközben szektás az a valaki, aki úgy gondolja, csakis a felekezetéhez tartozó, hithű ipse és hölgyemény idvezül!!! Hogy menne a mennybe a gonosz, ki a keresztfán megjavul...

Piha.

Hogy aszondi »bálványimádók«! Evvel a sületlenséggel terítenek le egyes reformátusok – Debrecenből nézvést: kálomisták –, s vennék el a kedvünk... az élettől is. Ha hagynók magunk!

Mert, szerintük, bálványt imád, bálványokhoz fohászkozik a pápistája...! Pusztán azért, mert –

valóban! – szobor, szentkép, szentegyház előtt emel kalapot, vet keresztet, mond imádságot a katolikus ember s asszony! Nyilván mert a faragványt, írott képet, sárból, téglából, kőből emelt istenházát azonosítja... Miurunkkal! Miasszonyunkkal! Mifiunkkal!

Hogy a csudába ne.

Honnan tudnák e bálványimádást szajkózók, hogy mindez csak jelkép...

Bálványimádót rikkantottak a napnyugati hittérítők a nem kedvük szerint keresztény és istenhívő magyarok Kárpátok határolta honában Krisztus után 800–900–1000 táján! Visítottak s eltűzelték a régi magyarság írott emlékeit: rovásírásos pálcáit, botjait (s papiruszait, szöveteit, hímezéseit?), kapubálványait, úti bálványait, sírbálványait?... Karóba húzatták, fölnégylették a kor magyar írástudóit, a rováshoz értő táltosokat! *Mindent, mi ma igazolná, kik vagyunk.*

Ugyanez az örök tehetségtelen bugrisság végzett például a Szent László dicső tetteit megörökítő templomfali képekkel a falkopaszító puritán protestánsok elmebájának köszönhetően. Hogy néhol a többi butaságán átlátó lelkipásztor, avagy mesterember, festősegéd csak mésszel takarja el a hivatalos egyházuknak oly gyűlöletesen illetlen, az Árpád-háziak korából való falképeket – amelyeket ma így (a bálványdöngető dühöngés befejeztével) helyre lehet állítani. Hogy ellenben máig bálványimádást emlegessenek, különösen a népi katolicizmust illetően, kálomista testvéreink...

A kereszténység/keresztyénség a szeretet vallása!... Miközben a papok egy része is békéltenséget szít, ellenségeskedik, gyűlöletet kelt.

Nem kéne, hittársak, magunkba fordulni? S nem bálványimádózni, nem szektásozni?...

Uram egy Teremtőm.

Mert van bálvány, mi valóban elég utálatos (mást ne mondjunk: a pénz), s van épp elég szekta, mely szintúgy semmibe veendő (szici, szoci, szcienté...).

Jóccakát.

...Mire föl Márkus Mihály református püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke egy rendezvényen így fogalmaz: dunántúli egyházkerületében a vegyes házasságok terén gyökeres fordulat következett be. Amíg 1960-ban csak tíz százalék volt a vegyes házasságok aránya, addig ma már kilencven. A családokban megvan a keresztény/keresztyén egység... A rossz papok is megtérhetnének (nyájukkal együtt) az egy igaz Istenhez.

Nemzeti lap, idegen műveltség

Az úgynevezett jobboldali – nemzeti, polgári stb. – sajtó művelődési rovataiban is túlteng a máshonnan

való. Ahelyett, hogy a nemzeti műveltség, művelődés, művészet állapotát rögzítenék, értékeire, újdonságaira, hibáira, netán furcsaságaira hívnák föl a figyelmet, napról napra ugyanazzal van tele az egy-két oldal: az idegen, tehát szép nagyvilággal. Kinyitod reggel, avagy amikor hozzájutsz, a napilapot, s ugyanazt leled, amit a baloldalinak mondott kriptobolsevik, nyíltan világpolgár (s magyarfaló) és egyházellenes (és istentagadó) sajtó művelődési rovata oldalain találsz. Német színház japán módra, olasz művész amerikai képiállítása, francia jazz ausztrál hangszerelésben, orosz dalmű holland házban, belga-kongói színtársulat abszurdisztáni előadása... S – megtévesztésül? – némi honi, helyi, bennszülött dolog. Azaz épp fordítva, mint ahogy illene. Kellene.

Már akinek. Mert ezeknek...

Az Istennek sem.

Az Istenért se.

Jasszfiúk jasszmagyarja – milyen lenne?

Ha rajtuk áll, mintha mi sem történt volna! Száz év múlva fiatalasszony dédunokád ráüt a gyermeke – szépunokád – szájára: Ne magyarul!...

Csak ami hasznos.

Ami píz fial.

Szüle, szüle.

...Mire föl újabban több a honi, mint a máshonnan a jobboldalinak hívott – nemzetinek nem mindig mondható – lapok művelődési rovatában (oldalain)... Hogy a magukat »nemzeti« szelleműnek beállító (állító) képládák sporthíradója továbbra is elsősorban a nagyvilág sztárjaival foglalkozzék, s csak úgy mellékesen a mieinkkel. Szemben a kincstári, állami képcsatornákkal, amelyek ugyan állítólag (s valószínűleg is) a fönnálló párthatalom szócsövei, ám a magyar sporthíreket veszik előre, teszik fő hírré...

Hogy ki fia borja lehet a szerkesztő?!

Wass, az érthetetlen

Nem követ a műítészet – veszi tudomásul, hogy s mint.

Mért tenné.

Wassról jó 50 éve hallgat (a szakma java, illetve zöme). Ki hallott – látott – értő műelemzést A funtineliről?

Nyilván akad. Nem egy! De közkézen, mi közismert? Vezető szaklapban, netán tankönyvben is olvasható. Hangadó irodalmár könyvében.

Naná, majd Wass.

Ki, Vas?

Hogy értené – példának okáért – a jassz szerelmese (aki ki nem állhatja a népdalt, a népzene, az igényes városi népies műzenét) Wasst... Wass funtinelit boszorkájának oláh lelkivilágát, oláh favágó,

oláh erdőjáró plájás lelkiségét, a felső-marossszéki magyar-oláh-miegyéb népi világot, a Felső-Marosmenti vadon kárpáti rengetegének bármely moccanását, növény- s állatvilágnak úttalan útjait... Nem Kádár út-ját, nem a jassz út-ján. Hogy', ha nem lehet. Hogy érthetné jasszné a wassi világot?

Persze Faulknert se nagyon fogja, Marquezt hogy venné komolyan; Gion mér tetszene neki? Csak amit a számítógép (miután betápláltad a neked tetsző, szerinted fontos adatokat) kidob, mi a menő!

Mi a manó!

Wass? Majd ha fagy.

Vas?

Jesz, jessz!

Az, haver.

Jassz.

A kettő eltér egymás mellett, de alá-fölé rendelve.

– Mi' szép!

Még hogy.

Fasz-iszt.

Nagyon jassz.

Jassz-magyar a pártmunkással

Jasszmagyar hogy értené Móriczot, Sütőt, Giont, Balázs Józsefet, Körmendit, Farkas Árpádot, Nagy Gáspárt, Wass Albertot (pl. A funtineli boszorkányát)! A jasszmagyarnak mindez smafu.

Hogy lenne.

Nekik.

Akar pártmunkás a pártmacával.

Pártosság, miegyéb.

Egykor, máilag.

Egyhúztomban?

Majdnem ugyanazok.

Ugyanazért (a hatalomért), de nem föltétlen ugyanazon az oldalon. A lényeg, hogy fönn legyenek. Legföül! Minél följebb, annál jobb.

Korszerűtlen vagy! Politikai hátszél nélkül hogy menne?

Legjobb, legszentebb, legtisztább ügyért sem.

A lényeg, hogy.

Vezetni!

Ha túlzol (kicsikét): nem dolgozni.

Egy életet leélni anélkül, hogy egy faforgácsot arrébb tennél.

Lúdtollpíhét.

– Miska, már megint túlzol.

Nem a bor beszél belőled?

Bizton részeg.

Miért ne?! (Rott a második üveg bikavér közben vágta ki Berekben: Ez megélhetési szerkesztés! Megélhetési irodalom.)

Bor lefelé, titka kifelé.

Négy-öt pohár bor után kezdel őszinte lenni. Ami – amúgy – mért lennél? Megbántani bárkit. Bárkire, szemtől szembe, bármit mondani, ami annak kellemetlen; minek? Van annak értelme? Az égvilágon semmi.

Jasszné meg pártmunkás...

Ajvé, az aztán az igazi!

A lényeg, hogy ne magyar legyen.

– Hogy mondtad, »magyar«?!

Kész sovinizmus.

Közéletileg nem korrekt.

Ha csak kimondod.

– Hallja, kend, Kurta, ez nem korszerű konzervativizmus!

Szerinte nem. Ő a konzervatív. Ő, a könnyen alkuvó, a bármikor zsebre tehető.

És mi van akkor, ha az ember nem konzervatív, csak egyszerűen magyar?

Ne adj' Isten demokrata hazafi.

Nem is jobboldali. Se bal, se jobb, csak magyar!

Már megint ez a túlzás...

Nem lenne jobb, mindez, egy kis jasszossággal? Lejeren.

Nem ez a merev... angolkodás.

Jesz, jassz, Miska.

Ejropa: sport, míveltség, kereszt nélkül

Ellenben a pénz...! Az igen. A hasznocska. Az azonnali. A nyomban lenyúlható. Míg be nem köszönt a liberális bukta.

Sportra, kultúrára (magyarán míveltség-gyarápításra, mívelődésre, művészetekre, ne adj' Isten műalkotásra) az Európai Közösség – akarja mondani unió – nem ad támogatást! Mást kell kitalálni, másra kell fogni, mire föl kérünk píz... Úgy tán igen. De hogy test és lélek, jaj, szellem istápolására?! Majd ha fagy. (Jó lesz, nagy.)

Pl. sportcsarnokra, tornateremre nem, de a tanoda fölüjítására (melynek része a tornaterem korszerűsítése) már igen...

»Kereszt«; miről tetszik beszélni? – kérdé újjakobinus komád. Arról szó sem lehet, eszedbe ne jusson! Ejropában... testedzés, testi vetélkedés, míveltség, mívészet, lélek... Röhej, nemdebár? Ejropátokban hogy lenne.

Amúgy pedig (ellenben): az állam leépítése a cél! – mondja, míg tele a zsebe (sajátja a más pénzével), s ellenére van bármiféle korlát. (Állam, határ, nemzet, nemzetecske, nyelv, »tájnyelv«, vám, adó, rendőrség, bíróság, honvédelem, míveltség, ha nemzeti s a többi.)

Várjuk az állam beavatkozását – tarja a markát, hogy csődbe ment a tulajdonában lévő, csak

államosítással (máshol: újraállamosítással) menthető takarékpénztár.

Az ezerszer elátkozott állandalomtól kapandó támogatástól remélhet egerutat.

Hogy megkapja (s mert így már futja rá), a legdrágább szállodát foglalja le hétvégére, megbeszéli szaktársaival a megbeszélendőket. Örömnepet ülni, hogy mégiscsak a liberális piacgazdaság a menő!

Így különösen.

Nekünk pedig, vétleneknek, (ha nem vigyázunk:) rámegegy a gatyánk.

Kurta, vagy nem kurta, ez itt a kérdés.

Csempész ital

Bor Somlóról, paradicsom Magyar-Kanizsáról. AL, SM megmozdulása Ókanizsával a közepén.

Ambrus testvér (Gyuláról indulván) Somlóról somlyaival akar bennünket meglepni. Sikerül is! Kocsideréknyi boros korsajából dűt nekünk a Tisza-parti asztalnál.

Milyen? Somlóí?

Somlai.

Somlyai.

Hús lityivel hozott. (Kisebb hordó telne meg éppen véle.) Ennyit kellett átcsempésznie a Délvidék s Csonka-Alföld közé húzott neveléghatáron. Épp ennyivel (bő hús kila paradicskával) vágsz neki vissza... a Balatonhoz.

Jó leves alföldi paradicsommal rakod meg gépkocsikád saroglyáját, ára alig harmada az odahazainak. Hogy futná a csonkahazai áron ötven-száz kiló paradicsomra, hogy azt megfőzd, a javát – levét – eltedd télire.

Ambrus ideért, én odaértem a csempészárúval. A vámos, ki a minap még félreállított pár órácskára, amikor meglátta a nevedet, most rád sem hederít. Mással van elfoglalva.

Tartsa meg az Isten a szokását! Hogy legyen mit iszogatnunk... Tisza-parton, Balatonnál. Mikor mire fáj a fogunk, támad gusztusunk, vágjuk a gigánk.

Magyar gigába magyar nedűt!

Paradicsomból is a miénk a legjobb... Volt. Míg kemény, száraz, léhiányos »konzervparadicsom«-má nem silányították a kiskertek termését is. Efféle régi vágású, leves, ízes, éretten majdnem édes paradicsommal már csak efféle »határon túli« (eldugott, rezervátumnak megőrzött) helyeken csókolózhatasz.

Puszi, puszi!

Ha ugyanez borívás, mi több, somlai (kis-somlai, nagy-somlai) magyarrizlinget, szigetít követően,

kóstolgatása után jut eszedbe, rögvest leilyen-amolyanoznak. Pedig egy kis csók...

Pláne a legmagyarabb folyó partján (a legmagyarabb tengernél) állván neki paradicsomot falni, levét iszogatni, szőlőt szemelgetni, erejét méregetni...

Az ember mit nem tesz, csempésszé válik egy falat kenyérért.

Falat kenyér mindkettő.

Ha lehet, vegyszermentesen. Épp hogy.

Tisza vize, Tisza

Az a.

Mert hogy utána – mi után? (minden után) – ott a víz!

Harmadik kanizsai Tisza-látogatásom a mostani. (A legelső, a 0. jellegű az 1970-es leve, amikor a határőrség látott vendégül a fogdájában, s ítéltetett el a rögtönítelő járásbíróval tíz napos szabadkai tömlöclakásra – akkor nem jöhettünk ki a Tisza-partra! Csak gyanítottuk, hogy valahol itt lehet...) 2004-ben, majd '7-ban kijött ide a magam fajta – tiszai-körösi-balatoni – ember, beletette a kezét, lelógatta meztelen talpát a jó hideg szeptemberi vízbe, s már kotródott is vissza. Némi séta végig a város körül – már-már félkörívben – a parton, a Tisza folytában s árterében gyönyörködve, nagyon otthon érezve magad. Arra följebb Szöged, Csongorád, emerre valamivel a Maros-parton Makó, túlhan rajtuk Csaba, Kígyós, Iratos... Dél-Alföld! Otthonod. Ám a vízbe csak nem merészkedhetsz, csak reméled, hogy egyszer itt is megmártózhatsz benne... Ugornya, Tokaj, Füred, Polgár, Csongorád, Szöged, Tápé után Ókanizsán... S most, '8-ban olyan melegen kezdődik Szent Mihály hava, hogy majdnem a hónap derekáig feredőzhatsz Tiszában, Balatonban.

A Tiszán valami zöld; a többiek nem értik. Békalencse, a (Hármas-)Körös hozza mifelőlünk, tőlünk, a Körösökbe csurgó csatornákból, állóvizekről a jó kis kacsaeledel békalencse-szőnyeget. Kimerted, vödörbe szedted, szaladhattál vele haza. A kacsa mint a nokedlit falta, habzsolta ezt a tömény zöld (itt ott még mozgó, bogárzó) életet...

Átúszol a túlpartra, Torontálba. Hogy meglepjen a folyó: amikor följebb (a Csonka-Alföldön) belémerészkedtél, szinte állóvízben úszhattál! Akkor (jó pár évtizede) hallottam először, hogy a szerbek földuzzasztották valahol délen, azért ilyen gyöngye a folyása. Most meg az erős árral szemben kell visszakapaszkodnod. Becsénél emeltek gátat, hogy mára kiderüljön, fölöslegesen; a víz ma szabadon átfolyhat rajta.

Valakiknek jól jöhetett.

Nekünk valami nagyon nem kell? Valakik éppen hogy avval járnak jól.

Tisza, Tisza...

Szögedében meg az általunk fél évszázada látogatott Kárász uccai ókönyves-bolt avval fogad, hogy szinte nem leled! Megvan, meg, elfelezve. A másik, hangsúlyosabb felében az új gazda a könyveknél nagyobb fajsúlyú – több hasznot hajtó – árucikkeivel vár.

Rád – eztán – várhat ez a Szeged is. Ez a másik.

Amihez... Mi közöd.

Hogy ahhoz a másikhoz annál több legyen.

Csak azért is.

Életképtelen falvak

Hazudozó senkiháziak állítják, életképtelenek az aprófalak! Be is zárat postát, óvodát, iskolát, főszámol vasutat az aprófalvas térségekben a se nem baloldali, se nem szabadelvű »balliberális« kormányzat Csonka-Magyarországon. Azok a kis települések, melyeknek hálózata töltötte be, fogta át, fogta szorosra a kis közösségek közti kapcsolatokat a honfoglalástól a tatárjárásig és a törökvézig, az újjáépítések után a kolhozosításig a Kárpát-medencében. Néhol megmaradt ez a településrendszer, egy-egy helyen pedig a tanyacsoportokig (tanyabokrokig, tanyasorokig, majornyai, kisebb falunyi »tanyák«-ig), szerekig menően él az egykori családnyi (nagy családnai) helységek rendszere, például Somogyban, Zalában, vagy épp a Székelyföldön, a Gyímesekben. Tanyák, szállások az Alföldön... Hogy most a faluromboló nagyszerű elődök lába nyomában járva jöjjenek pénzistenhitűek a rablómesével, miért kell őket elaggni hagyni!

Nézed a képernyőn, mi nem történik az amerikai elnökválasztáson, s mivel nem találkozol?! Az amerikai szálláshelyek egyik legkisebbjével, egy olyan pici faluval, ahol a mindössze 18 választópolgár szavazatát adják össze az Egyesült Államokban először, s hirdetnek elsőként (helyi) eredményt: náluk a fekete jelölt nyert! Ahol bejelentik a választás és a szavazatok összeszámlálása után, ki hány voksot kapott: (a

képernyő távolából) hangulatos csapszéknek tetszik. Azaz a 18 szavazati joggal bíró falunak erre is futja! Oly helyen, ahol a gyermekeket is beszámítva eszerint vagy 30-an élhetnek: egy nagycsaládban, 5–6 kiscsaládban?

Vajh világgá akarja-e üldözni a jenki kormányzat e legkisebb, vélhetőleg keleti part menti falu népét? Nyilván esze ágában sincs. Kapna a pofájára az elnök, a kormány és a kormányzó párt, ha ilyesmire szánna magát!

Hja, kérem, az Amerika!

Ez meg itt... Vadburzsivá vedlett komcsigyerekek rémuralma. A Lajtától az Al-Dunáig?

Teccettek vóna

Tetszettek volna forradalmat csinálni! – szolt ránk Józsi bácsi, nem épp ok (s jog) nélkül; mi természetesen.

„Teccett vóna Rákóci lönni!”

Rákóczi nagyságos fejedelmünk, aki elé pár száz rongyos, bocskoros kuruc talpas ment a lengyel határra, hogy gyűjjék, álljon az élükre. Rákóczi Ferenc vállalta, s rövidesen az egész nép mögé sorakozott.

1989?...

2006 őszén is százezrek voltak az utcán! Hívó szóra milljomnyian megyünk. (Magunk mentünk anélkül is.) Csak nem volt, aki élre áll: Utánam, magyarok! Sem egy, sem kettő, csapat (Petőfi, Tizek Társasága, reformországgyűlés).

„Szélsőséges tetszik lenni!”

Szélső, mint Rákóczink vala. Kossuth. S – akkor – lön Szabad Magyarország.

Addig, ameddig. De a miénk. Amit soha senki el nem vehet tőlünk.

Mitőlünk; mert tőletek...

Költ (kezdvén) Magyarkanizsán Kr. u. 2008. Szent Mihály havában a Tisza-parton, s (végezvén) Almádiban ez év Szent András havában a Balatonnál

